

Posudek disertační práce

Uchazeč Ing. arch. Kateřina Vetešníková

Název disertační práce Strategie protipovodňových úprav v územním plánování

Studijní program Architektura a stavitelství

Školitel doc. Ing. arch. Petr Durdík

Oponent doc. Ing. David Stránský, Ph.D.

e-mail david.stransky@cvut.cz

Aktuálnost tématu disertační práce

komentář: Systematické začleňování vodohospodářských opatření do územně plánovací dokumentace je dlouhodobě jedním z největších omezení při efektivní správě povodí. Aktuálnost řešené problematiky dále nabývá na významu se zvyrazňujícími se projevy změny klimatu. Zatímco národní strategie v oblasti adaptace na změnu klimatu oplývají výzvami k většímu zadržování vody v krajině, jejich praktická realizace (myšleno systematická, efektivní a dostatečně rychlá) je limitována řadou faktorů, přičemž mezi ty nejvýznamější patří právě přenos vodohospodářských opatření do územního plánování. Významnost tohoto deficitu se v čase zvyšuje, proto vnímám téma disertační práce jako nenejvyš aktuální.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Splnění cílů disertační práce

komentář: Cíle disertační práce vychází ze dvou hypotéz, na jejichž základě bylo sestaveno pět výzkumných otázek, které vhodně reprezentují zadané téma. V závěrečné části práce jsou hypotézy vyhodnoceny a jsou formulovány odpovědi na výzkumné otázky. Vyhodnocení hypotéz i odpovědi na výzkumné otázky jsou podloženy rozsáhlou analýzou dat. Cíle práce tedy považuji za splněné.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Metody a postupy řešení

komentář: Metody jsou adekvátní ke stanoveným cílům práce, jsou dobře popsány a vhodně realizované. Statistický soubor vzešlý jak z dotazníkového šetření, tak z výběru hodnocených území, považuji za dostatečný a reprezentativní. Výstupy práce tak lze považovat za vědecky podložené. S ohledem na aktuálnost tématu a potřeby rychlého uplatnění výsledků disertační práce v praxi bych však uvítal doplnění použitých metod o šetření provedené např. formou strukturovaných rozhovorů s klíčovými aktéry státní správy a samospráv s cílem detailně identifikovat názory těchto aktérů na současný způsob integrace vodohospodářských opatření do územního plánování a zejména na proveditelnost doporučení uvedených v kap. 6.2.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Výsledky disertace - konkrétní přínosy disertanta

komentář: Přínos autorky vidím zejména ve velkém objemu analyzovaných dat a ve schopnosti abstrahovat z analýzy obecné závěry. Závěrečná doporučení jsou tak velmi dobře podložena a

Ize s nimi silně argumentovat orgánům státní a veřejné správy s cílem jejich implementace do procesů územního plánování. Cenné je i to, že poučení z výsledků plyne nejenom pro oblast územního plánování, ale také pro vodohospodářské odborníky, a to zejména ve smyslu jak prezentovat výsledky svých analýz, aby byly dobře uchopitelné pro přenos do územních plánů obcí.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Význam pro praxi a pro rozvoj vědního oboru

komentář: Potenciální význam pro praxi je velmi široký, a to jak v oblasti územního plánování, tak v oblasti vodohospodářské. Je však nutné na zpracování práce navázat aktivitami cílenými na implementaci jejích doporučení a závěrů do reálné praxe. To jistě mohlo být součástí práce samotné, na druhou stranu je nutné konstatovat, že by to práci významně rozšířilo a prodloužilo dobu potřebnou pro její zpracování (přičemž současný rozsah práce lze považovat za nadstandardní).

Z hlediska rozvoje vědního oboru si cením zejména zvýšení interdisciplinaritě vědeckých úloh v oblasti územního plánování.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň

komentář: Práce je přehledně strukturována, jednotlivé celky na sebe logicky navazují a směřují k odpovědím na výzkumné otázky v závěrečné části práce. Tok textu občas ruší rozsáhlé tabulky (např. tabulky 14-20, 30-39), které by z mého pohledu bylo lepší umístit do příloh. Formální a jazyková úroveň práce je na velmi dobré úrovni, i když určitému počtu překlepů a formálních chyb se autorka nevyhnula.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

Vyjádření k dodržení citační etiky

Práce obsahuje větší množství přímých citací, což je ovšem s ohledem na zaměření práce logické (zejména citace zákonů, vyhlášek a dalších dokumentů). Přímé citace jsou jasně označeny a jsou z mého pohledu použity odůvodněně. Mohu konstatovat, že jsem nezaznamenal žádná porušení citační etiky.

Připomínky

Připomínky a otázky:

1/ V některých případech je nejasně používána vodohospodářská terminologie (retenční vs. akumulární funkce, spodní voda atp.), nicméně zasazení vodohospodářských opatření do kontextu práce to nijak zásadně neovlivňuje. Spíše je potřeba ocenit snahu autorky se ponořit i do vodohospodářské problematiky.

2/ Sledovaná vodohospodářská opatření - v práci je deklarováno (str. 19), že předmětem analýzy nebyla protierozní opatření, např. změna typů půdního krytu. Rozumím důvodům jejich nezařazení z hlediska komplikací při analýze dat, nicméně tato opatření nemají pouze protierozní účel, ale zásadně ovlivňují vodní bilanci území, tj. mají i protipovodňový účinek.

Otázka: Lze na základě Vašich zkušeností odhadnout, jaký vliv by na výsledky práce mělo zahrnutí i těchto opatření?

3/ V dotazníkovém šetření mohla být (jako dodatková k otázce č. 5) obsažena otázka, zda dané ORP bylo přímo zasaženo některou z posledních velkých povodní. To by umožnilo lépe zkoumat motivaci k zahrnutí vodohospodářských opatření do územních plánů.

4/ Na str. 52 je uvedeno: "Na příkladech strategií z celého světa lze zaznamenat odklon od čistě technického vymezování se bariérovou ochranou zaplavovaných území a současné směřování se na ponechávání ploch pro rozliv vody". S tím lze beze zbytku souhlasit, ale je třeba dodat, že současně je nutné realizovat zásahy v povodí pro snížení přímého povrchového odtoku.

5/ V odpovědi na třetí výzkumnou otázku je uvedeno: "Do územně plánovací dokumentace jsou úspěšně aplikována opatření stanovená plány povodí a dílčími plány povodí jako konkrétně vymezené prvky."

Otázka: Lze systém plánů povodí (přes výše uvedené konstatování) efektivněji využívat pro začlenění vodohospodářských opatření do územního plánování (z pohledu jejich zpracování a uplatňování)?

6/ Na str. 85 je uvedeno: "Tématem do budoucna by mělo být pořizování podrobných ... koncepcí v měřítku přesahujícím sídelní celky, na úrovni povodí malých vodních toků, které nerespektují hranice územních celků, a tedy jsou v rámci členění území velmi těžko uchopitelné."

Otázka: Tvzení je formulováno jako námět pro budoucí výzkum, nicméně se dle mého názoru jedná o jednu z klíčových otázek efektivního hospodaření s vodou v krajině. Zajímá by mne názor autorky, jak v této věci v budoucnu metodicky postupovat (z pohledu územního plánování).

7/ Výše v posudku jsem zmiňoval, že je klíčové promítnout doporučení a závěry disertační práce do reálné praxe.

Otázka: Jaké další kroky jsou z pohledu implementace výsledků disertační práce plánovány?

Závěrečné zhodnocení disertace

Disertační práce řeší velmi aktuální téma přenosu vodohospodářských opatření do územního plánování, které navíc s průběhem klimatické změny nabývá dále na významu. Velmi oceňuji použité metody a zejména velmi rozsáhlou analýzu dat provedenou na územních studiích krajiny a územních plánech desítek obcí. Takto rozsáhlý statistický soubor dat umožnil racionální a věrohodné zobecnění výstupů práce.

Doporučuji po úspěšné obhajobě disertační práce udělení titulu Ph.D.

ano

ne

Datum: 15.5.2024

Podpis oponenta: